

Crna Gora
Ministarstvo zdravlja

Adresa: Rimskitrč br.46
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 482 133
www.mzd.gov.me

Broj:8-501/24-2768/4

Podgorica, 30. avgust 2024. godine

Na osnovu člana 12 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Sl.list CG“, br. 41/18), a u vezi člana 32a Zakona o nevladinim organizacijama („Sl. list CG“, br. 39/11 i 37/17), Ministarstvo zdravlja objavljuje

JAVNI POZIV

Zainteresovanim nevladinim organizacijama koje djeluju u oblastima zaštite lica sa invaliditetom, za konsultacije u cilju izrade Sektorske analize za utvrđivanje prijedloga prioritetnih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz Budžeta Crne Gore u 2025. godini.

Konsultacije podrazumijevaju davanje prijedloga, sugestija i komentara na Nacrt Sektorske analize, u pisanom obliku na adresi Ministarstva zdravlja: Rimski tg br 46, 81 000 Podgorica, ili u elektronskim putem, na e-mail adresi: kenan.kurtagic@mzd.gov.me

Rok za konsultacije je 15 dana, od datuma objavljivanja Javnog poziva

Tekst nacrta Sektorske analize za utvrđivanje predloga prioritetnih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz državnog budžeta u 2025. godini, nalazi se u nastavku.

MINISTAR

Dr Vojislav Šimun

Obradio: Kenan Kurtagić
Načelnik Direkcije za javno zdravlje

Saglasna: Mirjana Vlahović Andrijašević
Državna sekretarka Ministarstva zdravlja

CRNA GORA
Ministarstvo javne uprave

Broj: _____

Podgorica, 30. 08. 2024. godine

SEKTORSKA ANALIZA

za utvrđivanje prijedloga prioriternih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava
za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija
iz Budžeta Crne Gore u 2025. godini

Sektorska analiza se sačinjava na osnovu strateških i planskih dokumenata odnosno propisa u odgovarajućoj oblasti od javnog interesa uz konsultacije sa zainteresovanim nevladinim organizacijama, i predstavlja osnov za utvrđivanje prioriternih oblasti i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz državnog budžeta u narednoj godini, u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama. Sektorska analiza se priprema u tekućoj za narednu kalendarsku godinu radi blagovremenog planiranja visine sredstava koja će biti opredijeljena na pozicijama ministarstava nadležnih za oblasti koje Vlada utvrdi kao prioritne za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija. Analiza će poslužiti i za pripremu javnih konkursa za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti koja će biti utvrđena kao prioritna.

1. OBLASTI OD JAVNOG INTERESA U KOJIMA SE PLANIRA FINANSIJSKA PODRŠKA ZA PROJEKTE I PROGRAME NVO

1.1. Navesti u kojim oblastima od javnog interesa (iz člana 32 Zakona o NVO) iz nadležnosti ministarstva planirate finansijsku podršku iz budžeta za projekte i programe NVO:

☒ socijalna i zdravstvena zaštita	☒ Razvoj civilnog društva i volonterizma	☒ Zaštita životne sredine
☒ Smanjenje siromaštva	☒ evroatlantske i evropske integracije Crne Gore	☒ poljoprivreda i ruralni razvoj
☒ Zaštita lica sa invaliditetom	☒ institucionalno i van institucionalno obrazovanje	☒ Održivi razvoj
☒ Društvena briga o djeci i mladima	☒ nauka	☒ Zaštita potrošača

☐ Pomoć starijim licima	☐ umjetnost	☐ Rodna ravnopravnost
☐ zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava	☐ kultura	☐ Borba protiv korupcije i organizovanog kriminala
☐ vladavina prava	☐ Tehnička kultura	☐ Borba protiv bolesti zavisnosti
☐ Druge oblasti od javnog interesa utvrđene posebnim zakonom (navesti koje):		

2. PRIORITETNI PROBLEMI I POTREBE KOJE TREBA RIJEŠITI U 2025. GODINI FINANSIRANJEM PROJEKATA I PROGRAMA NVO

2.1. Navesti prioritetne probleme u oblasti(ma) iz nadležnosti ministarstva koji se planiraju rješavati finansiranjem projekata i programa nevladinih organizacija. Opis problema obrazložiti koristeći konkretne mjerljive pokazatelje trenutnog stanja i željenog stanja odnosno rješenja, navodeći izvor u kojem su takvi podaci dostupni. Pokazatelji mogu biti informacije iz uporednih analiza, izvještaja, rezultata istraživanja, studija, i drugi dostupni statistički podaci.

<p>Opis problema:</p> <p>Osobe sa invaliditetom čine posebno ranjivu grupu koja je često marginalizovana i heterogena, a uzroci invaliditeta variraju od urođenih do stečenih fizičkih, senzorinih, intelektualnih i emocionalno smanjenih sposobnosti. Zbog brojnih prepreka ove osobe imaju poteškoće u pristupu zdravstvenim uslugama, dijelom zbog fizičke nedostupnosti, ali i zbog nedovoljno kvalitetno pruženih usluga.</p> <p>Iako na nivou PZZ-a postoje centri za djecu s posebnim potrebama i fizikalnu terapiju (prvenstveno za djecu s posebnim potrebama, ali i za osobe s invaliditetom) u Crnoj Gori, osobe sa invaliditetom se i dalje suočavaju sa značajnim preprekama prilikom korišćenja zdravstvene zaštite u zemlji. Veliki problem predstavlja i nepostojanje registra osoba sa invaliditetom, što u značajnoj mjeri otežava analizu potreba ove kategorije lica, kao i kreiranje politike i budućih aktivnosti u cilju obezbjeđivanja dostupnije i pristupačnije zdravstvene zaštite. Od ove grupe, djeca s teškoćama u razvoju suočavaju se sa ozbiljnim preprekama u pristupu kvalitetnom zdravstvu, obrazovanju, socijalnoj zaštiti i uslugama dječje zaštite i pate zbog ograničene uključenosti u društvo (Evropska komisija, 2021, 2022).</p> <p>Komitet za prava osoba sa invaliditetom (CRPD) u zaključnim zapažanjima o inicijalnom izvještaju Crne Gore je evidentirao određene probleme i dao preporuke za unapređenje. Ministarstvo zdravlja prepoznalo potrebu i mogućnost da kroz finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija može u velikoj mjeri doprinijeti rješavanju prepoznatih problema i realizaciju planiranih aktivnosti u strateškim dokumentima i preduzimanje koraka koje preporučuje Komitet za prava osoba sa invaliditetom.</p> <p>Jedna od deset osoba u Crnoj Gori živi sa nekim od oblika invaliditeta. Prema dostupnim podacima MONSTAT-a, od ukupnog broja stanovnika Crne Gore, 11% (68.064) njih ima smetnje pri obavljanju svakodnevnih aktivnosti uzrokovane dugotrajnom bolešću, invaliditetom i starošću. NSOR strategija predstavlja jedan od krovnih strateških dokumenata koji je od posebnog značaja za implementaciju UN ciljeva održivog razvoja, gdje se u oblasti zaštite lica s invaliditetom primarni akcenat stavlja na eliminisanje diskriminacije lica s invaliditetom, kroz sprovođenje sledećih</p>

podmjera, a u oblasti zdravlja sledeće: Obezbijediti socijalne, zdravstvene i druge usluge licima s invaliditetom u skladu sa njihovim realnim potrebama i u skladu sa međunarodnim standardima.

Komitet UN za prava lica sa invaliditetom, u pogledu prepreka sa kojima se suočavaju lica s invaliditetom prilikom pristupa zdravstvenoj zaštiti u Crnoj Gori, evidentirao sledeće probleme:

- Ograničen i nejednak pristup zdravstvenim uslugama licima s invaliditetom, posebno licima u institucijama.
- Nedostatak odgovarajuće obuke zdravstvenih radnika o ljudskim pravima lica s invaliditetom.
- Nedostatak informacija o primjenjenim mjerama, kako bi se osiguralo da zdravstveni radnici djeluju na osnovu individualne, slobodne i informativne saglasnosti u svim donošenjima odluka o pravu na zdravlje lica s invaliditetom.

U Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2022-2027 prepoznaje preduzimanje neophodnih koraka u narednom periodu, a navodimo one koje može preduzeti i NVO sektor u partnerstvu sa Ministarstvom zdravlja:

- Smanjenje nivoa diskriminacije sa kojim se suočavaju lica s invaliditetom prilikom pristupa zdravstvenoj zaštiti i uslugama.
- Usluge i informacije o seksualnom i reproduktivnom zdravlju moraju biti potpuno dostupne licima s invaliditetom, uključujući povećanje broja dostupnih ginekoloških stolica i obezbjeđivanje adekvatnih informacija u pristupačnim formatima i alternativnim metodama komunikacije za sve žene i djevojčice s invaliditetom u vezi sa njihovim seksualnim i reproduktivnim pravima
- Puna implementacija propisa kojim se zabranjuje prisilna sterilizacija u svim okolnostima.
- Sprovođenje obuka zaposlenih u redovnim zdravstvenim službama o pravima sadržanim u Konvenciji, kao i preuzimanje modela ljudskih prava umjesto dominirajućeg medicinskog modela.
- Stvaranje uslova da se sva zdravstvena zaštita i usluge pružene licima s invaliditetom, uključujući i sve usluge mentalnog zdravlja i službi, zasnovani na slobodnoj i informisanoj saglasnosti dotične osobe, pri čemu je saglasnost treće strane izričito zabranjena.

Komitet za prava osoba sa invaliditetom (CRPD) u Zaključnim zapažanjima o inicijalnom izvještaju Crne Gore u dijelu „Glavna područja zabrinutosti i preporuke“ konstatuje i da:

- Rane usluge identifikacije i intervencije su uglavnom nedovoljne, posebno na lokalnom nivou i uglavnom prate medicinski model;
- Podrška pružena roditeljima djece s invaliditetom je nedovoljna.

Nadalje, ona preporučuje državi članici da:

- Obezbijedi djeci sa invaliditetom, nezavisno od vrste njihovog oštećenja, neophodne intervencije u ranom djetinjstvu i razvojne usluge u saradnji sa reprezentativnim organizacijama roditelja sa djecom sa smetnjama u razvoju, uključujući i na lokalnom nivou, što je u skladu sa Konvencijom;
- Razvije djelotvorne kvalitetne usluge podrške u zajednici za roditelje koji se brinu o djeci sa smetnjama u razvoju.

Poremećaji mentalnog zdravlja predstavljaju jedan od najvećih izazova javnog zdravlja, mjereno prevalencom, opterećenjem bolesti i invaliditetom, navodi se u Strategiji zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja u Crnoj Gori 2019-2023. Teret poremećaja mentalnog zdravlja nastavlja da raste, sa značajnim uticajem na zdravlje, ključna socijalna i ljudska prava i ekonomske posljedice u svim zemljama svijeta. U Evropi, i globalno, nastavljena je posvećenost deinstitucionalizaciji i razvoju službi za mentalno zdravlje u zajednici, iako je napredak neravnomjeran u različitim zemljama. Opšti je konsenzus da liječenje treba obezbijediti u lokalnoj zajednici. Djeca i adolescenti posebno su izloženi riziku oboljevanja od mentalnih bolesti. Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije, 3 do 12% mladih ima ozbiljan poremećički poremećaj a 20% mladih starosti do 18 godine ima neki od oblika razvojnih, emocionalnih ili ponašajnih problema. U Startegiji se ističe i da pored opšte populacije, posebna pažnja mora biti posvećena promociji i prevenciji mentalnog zdravlja djece i mladih zbog ranog prepoznavanja i rane intervencije kod poremećaja ponašanja i problematike mentalnog zdravlja te prevencije daljih komplikacija.

Iako Crna Gora pruža podršku i zaštitu djeci sa smetnjama ili teškoćama u razvoju, ipak se prepoznaje potreba za povećanjem opsega i dostupnosti usluga psihologa i defektologa kako djeci tako i roditeljima/starateljima djece sa smetnjama ili teškoćama u razvoju ili invaliditetom. Osim uloge psihologa i defektologa, veoma značajna je uloga i fizioterapeuta u procesu habilitacije i rehabilitacije.

Svi gore navedeni podaci su vrlo indikativni za zaključak da i dalje postoji znatno izražena potreba za implementacijom aktivnosti za unapređenje zdravstvene zaštite i usluga pruženih djeci, posebno djeci sa smetnjama ili teškoćama u razvoju, , kao i licima sa ivaliditetom.

Podaci (analize, studije, statistički izvještaji, itd.) koji pojašnjavaju navedeni problem	Izvor(i) podataka
- Komitet za prava lica s invaliditetom	- CRPD je razmotrio inicijalni izvještaj Crne Gore (CRPD / C / MON / 1) na 340. i 341. sastanku (vidjeti CRPD / C / SR.340 i 341), održanom 17. i 18.

<p>- Strategija zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja u Crnoj Gori 2019-2023</p>	<p>avgusta 2017. godine https://wapi.gov.me/download/6d600a44-0283-40ac-9d7e-8eaa1c460bb1?version=1.0</p> <p>- https://www.gov.me/dokumenta/60af25aa-a65e-4957-84d8-e77a3182ab9b</p>
---	--

2.2. Navesti ključne strateško-planske dokumente odnosno propise koji prepoznaju važnost problema identifikovanih pod tačkom 2.1., kao i specifične mjere/djelove tih dokumenata koji su u vezi sa identifikovanim problemima.

Naziv strateškog/planskog dokumenta/propisa	Naziv poglavlja/ mjere/ aktivnosti
<p>Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2022-2027 i Akcioni plan za Sprovođenje strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2022-2027, za period 2022-2023</p>	<p>Operativni cilj 9: Smanjenje nivoa diskriminacije i barijera sa kojima se suočavaju lica s invaliditetom prilikom pristupa zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenim uslugama</p> <p>Aktivnosti:</p> <p>9.3. Organizacija edukativnih radionica na primarnom nivou zdravstvene zaštite o pravima iz oblasti zdravstvene zaštite za LSI u CG, preventivnim pregledima, ginekološkim pregledima za žene, seksualnom i reproduktivnom zdravlju, mentalnom zdravlju</p> <p>9.5. Medijska promocija unapređenja zdravstvene zaštite OSI i promocija važnosti preventivnih pregleda za OSI</p> <p>9.7. Priprema i usvajanje protokola o postupanju prema osobama s invaliditetom u pružanju zdravstvene zaštite</p>

<p>Strategija zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja u Crnoj Gori 2019-2023</p>	<p>9.8. Nabavka ginekoloških stolica za žene s invaliditetom u svim gradovima u Crnoj Gori</p> <p>9.10. Izrada natpisa na brajevom pismu za nazive ustanova i prostorija u svim zdravstvenim ustanovama u CG</p> <p>Strateški cilj: Unaprijediti mentalno zdravlje populacije i smanjiti teret mentalnih oboljenja u populaciji, sa posebnim fokusom na rizične i vulnerabilne grupe</p> <p>Operativni cilj 1: Intenzivirati aktivnosti promocije mentalnog zdravlja i prevencije mentalnih poremećaja sa posebnim naglaskom na najranjivije grupe i one koji su najviše izloženi riziku</p> <p>Neki od oblika rada koje se preporučuju za sprovođenje navedenog cilja, u svim sektorima (zdravstvo, prosvjeta, socijalno staranje, itd) su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontinuirano zdravstveno vaspitanje i prosvjećivanje stanovništva u vezi sa mentalnim zdravljem i mentalnim oboljenjima - savjetovanje i rad sa individuama i porodicama pod povećanim rizikom ili onima koji su izloženi stresnoj situaciji <p>Porodice i staratelji osoba sa problemima mentalnog zdravlja su takođe pod povećanim rizikom i time u potrebi za posebnim mjerama prevencije. Rad sa njima uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • savjetovanje • individualnu i grupnu terapiju
---	--

<p>Strategija razvoja zdravstva za period od 2023-2027. godine sa akcionim planom za period 2023-2024. godinu</p>	<p>Operativni cilj 2: Uspostaviti i razviti pristupačne, sigurne i efektivne službe zaštite mentalnog zdravlja, u skladu sa potrebama zajednice, koje ispunjavaju psihičke, fizičke i socijalne potrebe i očekivanja osoba sa problemima mentalnog zdravlja i njihovih porodica</p> <p>U oblasti ranog otkrivanja osoba sa poremećajima ponašanja i problemima mentalnog zdravlja neke od mjera bi bile:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ senzibilizacija i edukacija osoblja primarne zdravstvene zaštite za rano prepoznavanje poremećaja ponašanja i problema mentalnog zdravlja; ▪ edukacija nastavnog osoblja predškolskih i školskih ustanova u cilju ranog prepoznavanja poremećaja ponašanja i problema mentalnog zdravlja djece i adolescenata, u uzorkovanom broju obrazovnih ustanova; ▪ edukacija članova porodice i uključivanje porodica u terapijski proces. ▪ savjetovanje, individualna i grupna terapija za djecu i adolescente sa poremećajima ponašanja i problemima mentalnog zdravlja <ul style="list-style-type: none"> • U cilju realizacije Operativnog cilja: <i>Ojačati javnozdravstvene kapacitete sa kompetencijama potrebnim za razvijanje, implementaciju i monitoring javnozdravstvenih politika</i>, planirano je sprovođenje 6 aktivnosti među kojima su i : • sprovođenje situacione analize o zdravstvenim potrebama i nejednakostima u populaciji osoba sa invaliditetom, sa preporukama za smanjivanje nejednakosti mjereno kroz veci obuhvat, nivo zaštite u slučaju vanredne situacije,
---	---

<p>Strategija za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2022-2027</p>	<p>unaprijedjenje inkluzivnosti preventivnim servisima (imunizacija) i sl.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • izrada preporuka za unapređenje dostupnosti/pristupačnosti zdravstvenoj zaštiti lica sa invaliditetom; • Smanjenja nivoa diskriminacije i barijera sa kojima se suočavaju lica s invaliditetom prilikom pristupa zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenim uslugama. Cilj je da do 2027. godine, procenat diskriminacije bude smanjen sa postojećih 43,8%, na 39%. Takođe, cilj je da bude smanjen i nivo fizičkih prepreka i barijera sa kojima se suočavaju lica s invaliditetom u oblasti zdravstva, na 28% do 2027. godine.
---	--

2.3. Obrazložiti na koji način nevladine organizacije mogu doprinijeti rješavanju problema identifikovanih pod tačkom 2.1., koje aktivnosti su prihvatljive za postizanje željenog rezultata, kako se planira praćenje i vrednovanje doprinosa rješavanju pomenutih problema. Navesti konkretne mjerljive pokazatelje/indikatore za praćenje doprinosa nevladinih organizacija rješavanju identifikovanih problema i izvore verifikacije učinjenog.

Opis načina doprinosa nevladinih organizacija u rješavanju problema	Konkretni mjerljivi pokazatelji doprinosa nevladinih organizacija	Izvor(i) podataka
- Doprinos nevladinih organizacija u rješavanju problema podrazumijeva sprovođenje nekih od sljedećih aktivnosti:		<ul style="list-style-type: none"> - Izrađeni dokumenti - Evaluacije sa događaja/radionica - Liste učesnika događaja

<p>-Organizacija edukativnih radionica na primarnom nivou zdravstvene zaštite o pravima iz oblasti zdravstvene zaštite za LSI u CG, preventivnim pregledima, ginekološkim pregledima za žene, seksualnom i reproduktivnom zdravlju, mentalnom zdravlju</p> <p>- Medijska promocija unapređenja zdravstvene zaštite OSI i promocija važnosti preventivnih pregleda za OSI</p> <p>- Priprema i usvajanje protokola o postupanju prema osobama s invaliditetom u pružanju zdravstvene zaštite</p> <p>- Nabavka ginekoloških stolica za žene s invaliditetom u Crnoj Gori</p> <p>-Izrada natpisa na brajevom pismu za nazive ustanova i prostorija u svim zdravstvenim ustanovama u CG</p> <p>-Obezbjedivanje besplatnih usluga psihologa, defektologa/logopeda i</p>	<p>- Organizovano najmanje 6 edukativnih radionica na nivou CG (po najmanje dvije u sve tri crnogorske regije, minimum 60 učesnika)</p> <p>- Sprevedeno najmanje 20 medijskih pojavljivanja (gostovanja, pisani i elektronski mediji) posvećenih promociji zdravlja OSI</p> <p>- Usvojen Protokol o postupanju prema osobama s invaliditetom prilikom pružanja zdravstvene zaštite</p> <p>-Broj nabavljenih ginekoloških stolica za žene s invaliditetom u zdravstvenim ustanovama u Crnoj Gori (minimum 1 stolica)</p> <p>- Broj izrađenih natpisa (minimum 2 ZU sa kompletnim izrađenim natpisima)</p>	<p>- Narativni i finansijski izvještaji</p> <p>-Monitorig Ministarstva o toku realizacije</p> <p>-Pojedinačna i ukupna statistika o realizovanim programima, broju posjetilaca i td.</p>
---	--	--

<p>fizioterapeuta za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju</p> <p>- Obezbjedivanje besplatnih usluga psihološkog savjetovanja i podrške roditeljima/starateljima djece sa smetnjama u razvoju</p> <p>- Obezbjedivanje besplatnih usluga psihološkog savjetovanja i podrške licima sa invaliditetom</p>	<p>- Broj i vrsta pruženih usluga (minimum po 300 pruženih psiholoških, defektoloških i fizioterapeutskih usluga); Broj djece i mladih kojima je pružena usluga (minimum 60 djece i mladih);</p> <p>-Broj i vrsta pruženih usluga (Minimum 250 pruženih usluga); Broj roditelja/staratelja kojima je pružena usluga (minimum 50 osoba);</p> <p>- Broj i vrsta pruženih usluga (minimum 300 pruženih psiholoških usluga); Broj osoba kojima je pružena usluga (minimum 75 osoba);</p>	
---	---	--

3. OSTVARIVANJE STRATEŠKIH CILJEVA

3.1. Navesti ključne strateške ciljeve iz sektorske nadležnosti čijem će ostvarenju u 2025. godini doprinijeti projekti i program nevladinih organizacija.

Strateški cilj(evi) čijem ostvarenju će doprinijeti javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija u 2023. godini	Način na koji će javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija doprinijeti ostvarenju strateških ciljeva(ukratko opisati)
<p>Javni konkurs će doprinijeti ostvarivanju ciljeva:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2022-2027:<ul style="list-style-type: none">• Operativni cilj 9: Smanjenje nivoa diskriminacije i barijera sa kojima se suočavaju lica s invaliditetom prilikom pristupa zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenim uslugama➤ Strategija zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja u Crnoj Gori 2019-2023:<ul style="list-style-type: none">• Strateški cilj: Unaprijediti mentalno zdravlje populacije i smanjiti teret mentalnih oboljenja u populaciji, sa posebnim fokusom na rizične i vulnerabilne grupe;<ul style="list-style-type: none">o Operativni cilj 1: Intenzivirati aktivnosti promocije mentalnog zdravlja i prevencije mentalnih poremećaja sa posebnim naglaskom na najranjivije grupe i one koji su najviše izloženi rizikuo Operativni cilj 2: Uspostaviti i razviti pristupačne, sigurne i efektivne službe zaštite mentalnog zdravlja, u skladu sa potrebama zajednice, koje ispunjavaju psihičke, fizičke i socijalne	<p>Javni konkurs će obezbijediti da se, kroz zajedničko djelovanje i partnerski odnos Ministarstva zdravlja i nevladinih organizacija, što veći broj planiranih i potrebnih aktivnosti sprovede i da se doprinese povećanju jednakosti u pružanju zdravstvene zaštite (naročito žena sa invaliditetom), poboljšanju kvaliteta pružanja zdravstvenih usluga, poveća svijesti o redovnim zdravstvenim pregledima, unaprijedi mentalno zdravlje djece i mladih sa smetnjama ili teškoćama u razvoju i njihovih roditelja/staratelja, unaprijedi rehabilitacija i rehabilitacija OSI.</p>

potrebe i očekivanja osoba sa problemima mentalnog zdravlja i njihovih porodica	
---	--

4. JAVNI KONKURSI ZA FINANSIRANJE PROJEKATA I PROGRAMA NVO - DOPRINOS OSTVARENJU STRATEŠKIH CILJEVA IZ SEKTORSKE NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

4.1. Navesti javne konkurse koji se predlažu za objavljivanje u 2023. godini u cilju doprinosa ostvarenju strateških ciljeva iz sektorske nadležnosti (iztačke 3.1.), uz prijedlog potrebnih iznosa. Ukoliko postoji mogućnost preklapanja s javnim konkursima iz nacionalnih, sredstava EU ili drugih vanjskih fondova iz nadležnosti neke druge institucije, navesti s kojim organom je potrebno koordinirati oblasti finansiranja.

Naziv javnog konkursa	Iznos	Drugi donator s kojima je potrebno koordinirati oblasti finansiranja
"Zajedno ka unapređenju zdravstvene zaštite i podrške za OSI i djecu sa smetnjama u razvoju"	75 000,00 eura	

4.2. Navesti ko su predviđeni glavni korisnici projekata i programa koji će se finansirati putem javnog konkursa. Ukratko navesti glavna obilježja svake grupe korisnika, njihov broj i njihove potrebe na koje projekti i program treba da odgovore u 2023. godini.

Opis glavnih grupa korisnika, njihov broj i potrebe
Širok je dijapazon korisnika koji će imati benefite od realizacije projekata nevladinih organizacija. Sektorskom analizom prepoznate su sljedeće grupe korisnika:
- djeca, posebno djeca sa smetnjama ili teškoćama u razvoju (direktno i indirektno minimum 60 djece i mladih)
- roditelji/staratelji djece sa smetnjama ili teškoćama u razvoju (direktno i indirektno minimum 50)
- lica sa invaliditetom, posebno žene sa invaliditetom (minimum 50)

- medicinski kadar (minimum 60)

- društvena zajednica;

Potrebe ciljnih grupa detaljno su opisane u prvom dijelu sektorske analize.

Realizacijom aktivnosti doprinijeće se povećanju jednakosti u pružanju zdravstvene zaštite (naročito žena sa invaliditetom), poboljšanje kvaliteta pružanja zdravstvenih usluga, povećanju svijesti o redovnim zdravstvenim pregledima, unapređenju mentalnog zdravlja djece i mladih sa smetnjama ili teškoćama u razvoju i njihovih roditelja/staratelja, unapređenju rehabilitacije i rehabilitacije OSI.

4.3. Navesti očekivani ukupni broj ugovorenih projekata, odnosno ugovora koji se planira zaključiti s nevladinim organizacijama na osnovu javnog konkursa.

Očekivani broj projekata koji se planira finansirati / broj ugovora koje se planira zaključiti s NVO	
Naziv javnog konkursa "Unapređenje zdravstvene zaštite i podrške za OSI i djecu sa smetnjama u razvoju"	5-8

4.4. Navesti najviši i najniži iznosi finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu pojedinačnog javnog konkursa navedenog u tački 4.1.

Naziv javnog konkursa: "Zajedno ka unapređenju zdravstvene zaštite i podrške za OSI i djecu sa smetnjama u razvoju"	
Najniži iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 5 000 EURA	Najviši iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 15 000 EURA

NAPOMENA: stavom 4 člana 32 Zakona o NVO, definisano je: "Ukupan iznos sredstava koja se na osnovu javnog konkursa mogu dodijeliti nevladinoj organizaciji za finansiranje projekta, odnosno programa, ne može preći 20% od ukupno opredijeljenih sredstava koja se raspodjeljuju na osnovu tog konkursa."

5. KONSULTACIJE SA ZAJNTERESOVANIM NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

5.1. Navesti na koji način je u skladu sa važećim propisima obavljen proces konsultovanja NVO u procesu pripreme sektorske analize.

Metoda konsultacija (npr. web, email, konsultativni sastanak, itd.)	Datumi sprovedenih konsultacija	Naziv NVO koje su učestvovala u konsultacijama

6. KAPACITETI ZA SPROVOĐENJE JAVNOG KONKURSA

6.1. Navesti broj službenika/ica i spoljnih saradnika koji će biti zaduženi za sprovođenje javnog konkursa i praćenje realizacije finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija (uključujući najmanje jednu terensku posjetu, prilikom koje će se provjeravati izvršavanje ugovornih obaveza, namjensko trošenje sredstava, te postizanje rezultata planiranih javnim konkursom i odobrenim projektom/programom).

Naziv javnog konkursa	Broj službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i	Imena službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i
-----------------------	--	---

	praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija	praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija
"Zajedno ka unapređenju zdravstvene zaštite i podrške za OSI i djecu sa smetnjama u razvoju"	3	Sandra Damjanović Milica Marković Kenan Kurtagić

Ovjera ministra:

dr Vojislav Šimun		
_____	M.P.	_____
Ime i prezime		Potpis